

Naam project	SCA1800423 – Data Analyse (eerder genoemd SCA47/ACB23)
Status	Definitief
Datum	1 december 2016

Project team

Projectsponsor: Mona de Boer (PwC)
 Projectleider: Rudy van Maaren (NBA)
 Teamleden: Paul van Batenburg (Deloitte), Jorn Geerings (Crowe Horwath Foederer),
 Stephan Matthee (BDO), Pascal Raven (KPMG), Esmeralda Thomas (EY), Remco
 Ter Steege (Mazars), Angelique Koopmans (BakerTillyBerk), vacature
 (interne/overheids acc)*, Shurmine Landbrug (NBA)

Het project zal worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de Subcommissie Assurance.
 *vacature zal snel worden ingevuld.

Aanleiding

Binnen het accountantsberoep krijgt in toenemende mate mogelijkheden voor innovatie van de jaarrekeningcontrole door middel van data-analyse en steeds meer wordt in vulling gegeven aan deze mogelijkheden. Deze mogelijkheden variëren van bestaande werkzaamheden 'slimmer' doen ('doing things differently') tot herontwerp van de controle ('doing different things'). Hierbij ontstaan vanuit de praktijk veelvuldig vragen ten aanzien van de vaktechnische inbedding van data-analyse (toepassingen) binnen de controlestandaarden. De data-analyseprojectgroep heeft tot doel om beroepsbeoefenaren binnen het accountantsvak en relevante stakeholders bekend te maken met de mogelijkheden en richting en handvatten te bieden ten aanzien van deze vragen.

Ook internationaal zijn er diverse ontwikkelingen. De IAASB heeft een werkgroep ('Data Analytics Working Group (DAWG)') ingesteld om de ontwikkelingen op gebied van data-analyse waar nodig te vertalen naar aanpassingen van de standaarden. Onlangs heeft de DAWG een discussiedocument gepubliceerd ('Exploring the growing use of technology in the audit, with a focus on data analytics'). Hierin belicht de werkgroep de mogelijkheden van data-analyse voor verhoging van kwaliteit en relevantie van de audit. De NBA wil graag hierbij aansluiten.

Doelstellingen & deliverables

De doelstellingen van het project adresseren zowel de korte termijn ontwikkelingen in de controlepraktijk als de (middel)lange termijn:

Categorie doelstelling	Doelstelling	Deliverable
Korte termijn	De accountantspraktijk op een laagdrempelige manier inzicht geven in wat data-analyse is en hoe dit de accountant kan ondersteunen in de controle (een zgn. data-analyse "101").	<p>Een praktijkhandreiking in de vorm van een 'living document', die de elementaire en belangrijkste vraagstukken adresseert die beroepsbeoefenaren op dit moment (zouden kunnen) tegenkomen bij de toepassing van data-analyse binnen de controlepraktijk. De praktijkhandreiking zal antwoord geven op veel gestelde vragen uit de praktijk (zgn. FAQ).</p> <p>Mogelijke vraagstukken om te adresseren zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat wordt verstaan onder data-analyse binnen de context van de jaarrekeningcontrole? • Hoe past data-analyse binnen de controle (welke fases van de controle)?

Categorie doelstelling	Doelstelling	Deliverable
		<ul style="list-style-type: none"> • Hoe schakelt dit met de controlestandaarden? • Aan welke eisen moet de data voldoen om data-analyse toe te kunnen passen? <p>Vanwege de sterke behoefte vanuit de praktijk aan richting en handvatten, kiest de projectgroep voor een 'living document' voor de praktijkhandreiking. Op deze wijze kunnen de vraagstukken die momenteel in de praktijk leven op korte termijn en à tempo geadresseerd worden.</p> <p>Het projectteam heeft de intentie uitgesproken om bovenstaande informatie ook in een andere vorm dan in een praktijkhandreiking onder de aandacht te brengen. Daarbij wordt gedacht aan organisatie van een 'round table' voor einde van het jaar waarbij onder andere bovengenoemde vraagstukken kunnen worden besproken in samenhang met het discussiedocument van de IAASB DAWG. In de loop van het project zal moeten blijken welke andere vorm(en) instrumenteel is/zijn aan de doelstellingen van het projectteam.</p>
Middellange termijn	De accountantspraktijk voorzien van vaktechnische handvatten ten aanzien van de toepassing van data-analyse binnen de context van de huidige controlestandaarden.	<p>De onder de 'korte termijn deliverable' genoemde praktijkhandreiking (in de vorm van een 'living document') zal op de middellange termijn worden uitgebreid met handvatten van een gevorderder niveau.</p> <p>Mogelijke vraagstukken om te adresseren zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan data-analyse worden gezien ter vervanging van controls testing? • Wanneer verschaft data-analyse substantive audit evidence? • Wat zijn de minimaal te verrichten werkzaamheden met betrekking tot IT bij een overwegend gegevensgerichte aanpak met data-analyse? • Hoe moet worden omgegaan met uitzonderingen? • Aan welke voorwaarden moet de documentatie / vastlegging in het dossier voldoen?
Lange(re) termijn	Analyseren waar aanpassingen in de huidige controlestandaarden wenselijk/noodzakelijk zijn om daadwerkelijk transformatie van de controle met data-analyse te kunnen verwezenlijken	Eventuele voorstellen tot (tekstuele) aanpassingen van de Controle- en overige standaarden, voortkomend uit de totstandbrenging van voornoemde handreiking. Hierbij zal eveneens afstemming plaatsvinden met de IAASB DAWG.
Lange(re) termijn	Een vooruitblik geven op een situatie waarin controlecliënten data-analyse onderdeel hebben gemaakt van hun interne organisatie (interne beheersing, interne audit functie) en het in kaart brengen van de consequenties daarvan voor de externe controlefunctie	Een whitepaper, mede gevoed met de inzichten van interne en IT auditors.

Organisatorische aandachtspunten/afhankelijkheden

- Alignment met het data-analyseproject van de NOREA; met NOREA zal samengewerkt worden. Hier zal ruime aandacht en tijd voor genomen worden. Ter overweging is nog of NBA zelfstandig rapporteert of gezamenlijk met NOREA.
- Alignment met internationale data-analyseprojecten van de IAASB (DAWG) en AICPA.
- Alignment met SBR Assurance roadmap.
- Proactieve dialoog met AFM.

Inhoudelijke aandachtspunten

- Het definiëren van data-analyse (in de context van de jaarrekeningcontrole)
- Afbakening van het onderwerp/niet alles kunnen behandelen (aandacht zal bijv. niet liggen op de technische aspecten van data-analyse)
- Afstemming van vaktechnische onderwerpen zal plaatsvinden met de DAWG van de IAASB
- Regelmatige evaluatie of het projectplan passend is, rekening houdend met (inter)nationale ontwikkelingen op het gebied van data-analyse

Stakeholders

- Beroepsbeoefenaren (RA's, AA's, RE's)
- NOREA
- IAASB, AICPA
- AFM
- IIA
- SBR Beraad
- Academische onderzoeksgemeenschap
- NBA bestuur (tijdig, ter informatie)

Tijdspad Handreiking

- November 2016: Round Table, onder andere over discussiedocument IAASB DAWG
- Juni 2017: Publicatie van eerste concept versie van de praktijkhandreiking / 'living document'

Projectplanning - Handreiking

Goedkeuring Projectplan door SCA	: september 2016
Goedkeuring Projectplan door ACB	: 13 september 2016
Goedkeuring concept uiting door DB	: juni 2017
Consultatietermijn, intern/extern	: juli-september 2017
Goedkeuring definitieve uiting door DB	: november 2017
Implementatiedatum	: 31 december 2017